

s sedanjim prvim ministrom, lordom Salisburyem. To je brž tudi njegova največja zasluga. — Nemški vladi dela še vedno težave „Welfov fond“ t. j. denar, ki so ga Prusi vzeli kralju Hanoveranskemu in se ve, da niso imeli pravice do njega. Hanoveranci tirjajo denar nazaj, toda nemška vlada se brani. Najbrž že tudi ni več tega denarja, k večjemu še na papirji. — Württenberški kralj je nevarno zbolel in se poroča, da je že umrl. — Ruska carska rodbina se je podala na Dansko ter ostane ondi dalje časa. Ondi je za njo že bolj varno, kakor na domačih tleh. — Vojakov ima Rusija veliko nakopičenih na zapadnih mejah t. j. proti Avstriji in Rusiji. — Iz bolgarske vlade je izstopil minister za pravosodje, dr. Tončev in pravi se, da iz strahu pred sobranjem ali drž. zborom. — Tudi pri srbski vladi se vršijo spremembe, minister za uk in bogočastje je že odstopil in isto namerava storiti tudi predsednik v ministerstvu Pašić. Ta sprememba pa nima menda pomena, kar se tiče političnih vprašanj. — Turški vladi dela preglavico ustaja v Yemenu; doslej je ni mogla zadušiti, da-si je bilo že več bitek v tej nesrečni deželi. — Iz Masave, tedaj iz Afrike, se poroča, da je bila dne 29. septembra huda praska zoper vojsko derviša Debeb; le-ta je podlegel ter prišel ob življenje. — Veliki požari so naredili v Minesoti in Wisconsinu v severni Ameriki veliko škodé, več vasi in naselbin je zgorelo. — „Amerikanski Slovenec“ ni imel v Evropi sreče, kajti že prva številka je prišla v Novem mestu na Kranjskem samo do c. kr. okr. glavarstva ter ga je le-to obdržalo samo za-se.

Za poduk in kratek čas.

Vseobčna deželna jubilejna razstava v Pragi leta 1891.

(Dalje.)

Za stekleno obrtno palačo je najmenitnejša strojevna palača, polna največih strojev českih tvrdk. A stroji ti ne stojé tiho, temveč oni delajo. Velikanska kolesa se vrté pred teboj, gnana z mogočno paro, a ti lahko korakaš po stopnicah na galerije, ki so postavljene nad vsakim strojem, da si ga ogledaš tudi od zgoraj. Tu gledaš strmeč, kako pred tvojimi očmi nastaja umetni led itd. itd. V šolskem velikem poslopji so razstavljeni plodna dela českih ljudskih, deških in deklških meščanskih, nadaljevalnih, risarskih, obrtnih, strokovnih itd. itd. šol. Tu je videti brezštevne izdelke učiteljev od navadnih do najumetnejših učil, do najtežjih iz sadre modelovanih plastičnih zemljevidov z gorami, trgi mesti itd. Strmeti moraš nad delavnostjo českega učiteljstva in visoko stopinjo českega šolstva. V zvezi s šolsko razstavo se

je vršil dne 6., 7. in 8. avgusta v Pragi veliki učiteljski shod. V Prago je prišlo omenjenih dni nad 9000 učiteljev in skoro polovica njih se shoda radi pomanjkanja prostorov vdeležiti ni mogla. Uvažimo-li, da se na Nemškem, Francoskem itd. enakih shodov vdeleži največ 2—4 tisoč učiteljev, smemo temu shodu dati prvenstvo med vsemi učiteljskimi shodi v Evropi. Shod je pa tudi počastilo več državnih in deželnih poslancev. Dr. Herold državni poslanec in dr. Eiselt namestnik Pražkega staroste pozdravljala sta učiteljstvo s prevažnimi pozdravi: „..... Vi ste prišli v Prago, ko ves česki narod plava v morji radosti, prišli ste iz vseh blagoslovljenih pokrajin Česke, Moravske in Šlezije v nepričakovano visokem številu, da vidite velike plodove svojega neumórnega truda. Vaša šolska razstava je po sodbi strokovnjakov največa in najkrasnejša vseh aystrijskih razstav. Danes vidite tukaj in v razstavi, da ste mogočni faktor našega presvetljenega naroda, da ste mogočni jez proti vsem utokom naše šole. Skoro dva milijona naroda se je prepričalo, da so neopravičeni vsi napadi na Vas. Pozdravljamo Vas torej z očitnim priznanjem kot važni faktor visoke kulture naše itd.“

Česki cukrarji so postavili posebno poslopje z vsemi sladorovimi izdelki a pred poslopjem stoji na očitnem prostoru velikansk, kot zvonik visoki sladorov stožec, predstavljajoči vsakdanjo porabo sladkorja v kraljestvu Českem, namreč 2190. Ta stožec in pa razstava literature je zopet prva razstava v Evropi. Dunajski listi so hvalili to podjetje priporočajoč, da bi se v prihodnje tudi drugod pri razstavah na te izdelke oziralo. (Dalje prih.)

Smešnica 41. Gost sedi pri mizi v krčmi ter gleda pred seboj na krožnik polen juhe, toda on je ne vzame. Hitro priteče na to krčmarica ter ga vpraša, ali mu ne diši juha? „Ne morem“, odgovori ji gost, „ne morem je jesti“. „Oj“, reče krčmarica, „prinesem Vam pa drugo!“ Kmalu je druga juha na mizi in gost jo vlije na krožnik, pa dene roke križem, ne poskusivši juhe. „Kaj“, vpraša ga krčmarica, „ali tudi te ne morete jesti?“ „Ne morem“, reče gost na kratko. Krčmarica mu prinese tretjo pa godi se ji, kakor pri prvi in drugi. „Za božjo voljo!“ vsklikne zato, „kaj Vam je, gospod, da ne jeste pri nas juhe?“ „Oh“, nategne gost, „oh, saj bi jo jedel, toda žlice, žlice nimam“.

Razne stvari.

(„Kat. tisk. društvo“.) Ker je velečastiti gospod dr. Ivan Križanič, korar stolne cerkve in profesor bogoslovja v Mariboru, odložil predsedništvo „kat. tisk. društva“, zato mu podpisano predsedništvo v imenu odbora

izreka pristrčno zahvalo za njegovo dolgoletno in uspešno delovanje v prid tega društva.

Lovro Hrg, korar stolne cerkve in predsednik „kat. tisk. društva“.

(Blagoslovljenje) kapele in zvonov na župnijskem pokopališču pri sv. Magdaleni v Mariboru vrši se prihodnjo nedeljo in sicer storijo to mil. knezoškof ob 9. uri dopoldne, potem pa služijo tudi še sv. mašo v novi kapeli.

(Slov. dijaki) dobijo tudi v Celji podporo v dijaški kuhinji v hiši g. L. Baša, c. kr. notarja v Celji. V odboru te kuhinje so ti-le gg.: Miha Vošnjak, predsednik, prof. Ivan Krušič, namestnik, Fr. Lončar, denarničar, prof. J. Zavadlal, tajnik in odborniki: dr. Jos. Srnec, dr. Ivan Dečko, prof. J. Kosí in c. kr. notar L. Baš.

(Cesarski dar.) Usnjar Gr. Apat v Braslovčah je bil po krivem obsojen v težko ječo za celo življenje in je bil že štiri leta v ječi v Karlovi v Gradci. Ko se je potlej pravi morilec izdal na smrtni postelji, izpustili so, se ve, da Apata in svitli cesar so mu podarili sedaj 800 gld. odškodnine.

(Nova železnica.) Minoli petek in soboto so si ogledovali nekateri gospodje svet, kodi bi se naj gradila železnica od Hrvaške meje do Slatine in od todi do južne železnice. Od Podplata šli so peš do Bobovega, oziroma do južne železnice, potem so si ogledali progo Grobelno, Šmarje itd. Od deželnega odbora bil je navzoč g. dr. Schmiderer in ravnatelj Wurmb, poslanci pl. Forcher, dr. Jurtela in dr. Kokoschinegg, nekateri gospodje iz Rogateca in Slatine. Ogledovanje imelo je podučivni namen.

(Veselica) priredi se o priliki otvorjenja novih čitalničnih prostorov v Šoštanji dne 11. oktobra 1891 in je na vsopredu: 1. A. Nedved: „Moja Avstrija“, moški zbor. 2. A. Nedved: „Ljubezen in pomlad“, moški zbor s tenor samospévom. 3. Dr. G. Ipavic: „Oblaku“, čveterospév. 4. F. A. Vogel: „Cigani“, moški zbor s tenor-samospévom. 5. A. Hajdrih: „Lastovki v slovo“, čveterospév. 6. A. Foerster: „Pjevajmo“, moški zbor. Med vsako pesmijo koncertna točka godbe iz Šmarja pod vodstvom kapelnika Štefan Kovača. Vstopnina za osebo 50 kr., za obitelj 1 gld., za kmetske ude 20 kr. Čisti dohodek za dijaško kuhinjo v Celji. Začetek je točno ob 6. uri zvečer. Vstop imajo udje, vabljeni in vpeljeni gostje. Odbor.

(Nova podružnica) družbe sv. Cirila in Metoda snuje se v Trbovljah, kjer obeta biti prav koristna za razširjanje slovenskega rodoljubja.

(Govorica) Da pride v sedanjo vojašnico Franc - Jožefovo zunaj Mariboru učilišče za kadete, ta novica je bojda prišla prerano med ljudi. V brambovskem ministerstvu na Dunaji ne mislijo bojda na to.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) v Ljubljani so darovali rodoljubi od sv. Križa nad Mariborom 4 gld. 21 kr. ter je tamošnji župnik, č. g. Jožef Sattler še dostavil pomenljivo geslo: „Naj nesloga zgine, z drage domovine!“

(Goveje meso) ima v Mariboru jako visoko ceno pri mesarjih. Kilo mesa prodaja se od 50 do 65 kr. Poprek mu je cena od 60 do 64 kr.

(Okrajni odbor Ptujski) se je takole sestavil: Zelenik Jože, posestnik načelnik, Ožgan Simon, notar v Ptuj, načelnika namestnik; odborniki so: Krajnc Martin, posestnik na Gori, Greif Anton v Šikolah, Brenčič Miha iz Žabjaka, Ožgan Simon v Ptuj, o. Klement Šalamun, gvardjan v Ptuj, Fürst Konrad v Ptuj. — 6 Slovencev in eden Nemeč.

(Železnica.) Da se zgradi železnica iz Maribora na Zeleni travnik, zato se poteguje poseben odbor v Mariboru. Kakor je znano, kopa se v Zelenem travniku izvrsten premog in je torej za Maribor koristno, ako se železnica v resnici do tje izpelje.

(Puška repetirka) v vprašanjih in odgovorih s slovarčkom služi kaj dobro c. in kr. vojakom v pouk. Drobna knjižica, sestavljena od g. Andr. Komel pl. Sočebrana, c. kr. majorja v pokoji, priporoča se sama in stane 20 kr. pri vseh knjigotržcih na Slovenskem.

(„Tagespost“), glasilo nemških liberalcev v Gradci, je prinesla naš zadnji vvodni članek v nemški prestavi. Nam je to čisto pogodu, tako vsaj izvedo nemški bralci, kako sodimo pri nas njih vsiljene „dobrote“.

(Mala mesta.) V naši državi je troje mest tako malih, da šteje skorej vsaka vas več prebivalcev, kakor katero teh mestec. V Rudnikih na Českem je tako mesto Platz s 325, v Tirolah Vils s 540 in v Spodnji Avstriji Dürnstein s 569 prebivalcev.

(Žito.) Lani je bilo vse žito, kar se ga je pridelalo v naši državi vredno: pšenica 5,740.000, rž 5,750.000, ječmen 1,080.000, oves 5,770.000, torej je bilo vse žito skupaj 18,340.000 goldinarjev vredno.

(Dijaški kuhinji v Mariboru) so darovali č. gg.: R. Šuta, dekan v Zavrčah 10 fl., Jakob Marzidovšek, c. kr. vojaški kaplan v Gorici, Jurij Žmavc, župnik na Remšniku in Jakob Hribernik, spiritual v kn.-šk. duhovnišču v Mariboru, vsak po 5 fl. in Andrej Fišer, kaplan v Šoštanji 2 fl., g. dr. Fr. Firbas, c. kr. notar v Brežicah 5 fl. Bog plati!

(Priloga.) Tvrdba J. Heller-ja na Dunaji razpošilja, kakor se vidi iz dnešnje priloge, gospodarske stroje vsake vrste tudi v naše kraje. Kdor si hoče kaj od nje naročiti, lahko še povpraša pri enem ali drugem, čijih imena so v prilogi, da izvé, kako in kaj.

(Kužna bolezen) v gobci in na parkljih že pojemlje pri živini. Uradno je preklicano, da je v Slov. Bistrici ponehala in upa se, da se izgodi tako tudi k malu po drugih krajih, kjer se je bila lotila živine.

(Duhovniške spremembe.) Č. g. Iv. Zadravec, kaplan pri sv. Marku nižje Ptuja, stopi zavoljo bolezni začasno iz službe ter pride na njegovo mesto novomašnik č. g. Al. Cilenšek za kaplana na isti župniji.

Loterijske številke:

Trst 3. septembra 1891	17, 44, 73, 24, 36
Linc " " "	32, 69, 22, 63, 37

Oznanilo.

Dne 2. januarija 1892 začne se polletni poduk na deželni podkavalni šoli v Gradcu in odda se pridnim in potrebnim kovačem 10 deželnih štipendij po 50 gold. s prostim stanovanjem, kolikor še bo prostora v zavodu; potem še od večih okrajnih zastopov in kmetijskih podružnic enako po 50 gld.

Pogoji so 18-letna starost, zdravje in krepka vzrast, domovinska pravica na Štajarskem, dobro dovršena ljudska šola in delovanje vsaj dveletno kot kovaški pomočnik.

Vrh tega se mora še vsak prosilec z reverzom zavezati, da bode poduk dovršivši podkavalno obrt najmanj 3 leta na Štajarskem, oziroma v tistem okraju, od katerega je štipendijo prejel, kot mojster ali pomočnik izvrševal.

Prošnje z reverzom, s krstnim in domovinskim listom, s spričevalom o zdravju in o šolskem poduku, z učilnim pismom, delavsko knjigo ter s spričevalom o premoženju in obnašanju, naj se vložijo pri deželnem odboru najdalje do 15. dne novembra 1891.

Kovači, ki jim ni toliko za štipendijo, kolikor samo za poduk, pa se naj z dokazom 18-letne starosti, dobro dovršene ljudske šole in delalskega poleg učilnega lista, dveletnega delovanja v kovačiji, v prvih treh dneh podučevanja pri ravnatelju šole oglasijo.

V Gradcu, dne 29. septembra 1891.

Od štaj. dež. odbora.

Za 500 gold. gotovega plačila

je na prodaj majhno posestvo, obstoječe iz 1¹/₂ orala zemlje in sicer njiv, vinograda, sadunostnika in zidane, z opeko krite hiše. To posestvo je eden četrt ure od lepega, živahnega trga s sedežem več c. kr. uradov in slovite romarske cerkve oddaljeno in bi bilo posebno ugodno rokodelcu, pa tudi dninarju je primerno.

Kupaželjni, ki zmorejo 500 gld. — pod to ceno se ne odda — takoj plačati, pozvedo vse natančnejše vsled uslužnosti pri administraciji tega časopisa.

2-3

Prodaja pod ceno.

Iz konkursnih mas Jäger & Comp. ter Eng. Jäger-ja prodale se bodo tudi pod ceno po sodni dražbi premakljive stvari, cenjene nad 6400 gld.

dne 5. oktobra v Račah pri Mariboru, potem hiše, njive in travniki, cenjeni nad 31.000 gld. (šest posebnih oddelkov)

dne 23. oktobra v Mariboru pri sl. c. kr. okr. sodniji za desni breg Drave.

2-2

Upravitelj mas.

Sredstvo
zoper

živinsko kugo,
šen pri svinjah,
muhe v hlevih,
vsakovrstni mrčes,
gnjiloba in otrpjenje lesa,
domačo in zidno gobo,
mokra zidovje,

je edino le izvrstni

Barthel-ov izvorni carbolineum,

ki da lesu 3—4kratno trpežnost in lepo rdečkasto barvo. Pregled brezplačno. 5 kgr. po pošti fl. 1.50, 100 kgr. 16 gld. iz Dunaja.

Stroški mali — korist tisočerna.

Kakovost nepresečljiva.

Mihael Barthel in drug,
na Dunaji X., Keplergasse 20.

(Ustanovljena 1781.)

10-10

Dopisuje se slovensko.

Janez Ogriz
puškar

v Borovljah (Ferlach) na Koroškem izdeluje in prodaja vsakovrstne nove puške in revolverje ter vse lovske priprave, patrone ter drugo streljivo po najnižjih cenah. — Puške so vse preskušene na c. kr. izkuševališči ter zaznamenovane z znamko tega zavoda.

Za izbornost blaga jamči izdelovatelj. Stare puške popravljajo se ceno. Ceniki pošiljajo se brezplačno.

1-6